

Ludwigbaka

Kiadja a 65.- gyalog ezred

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A cs. és k. 65. gy. ezr.

tábori ujsága.

A befolyt teljes összeg az ezred

örzevy és árva alapját gyarapítja.

A „Ludwig-baka.”

Írta: v. Möller Károly alezredes, ezredparancsnok.

Az ezred olyan mipt egy család. És tudjuk nagyon jól, hogy azok a családok, amelyekben bizonyos családi önérzet lakozik, másokkal szemben fölényben vannak. Azok az ezredek, amelyekben ezred-önérezet és rártárság lakozik, kétségkívül döntőbb sullyal jönnek számításba a győzelem serpenyőjében.

A hatvanötösök tulajdonképen csak most kezdik magukat értékelni, most, amikor szűkebb házájukban is tiszteletteljesebb pillantásokat vetnek rájuk. A „Ludwig-baka” név már messze túl csendül a magyar határokon, dicső tetteit már nem raktározák el a szerénység kriptájába, hanem elismerőleg beszélnek róla. Most, amikor minden oldalról hallja, hogy az ezred a katonai kötelességtudásnak mindenkor fényesen megfelelt, most belenéz a tükörbe, hetykén félre csapja a sapkáját, megpödrí bajsuzát és azt mondja:

— Ludwig-baka vagyok!

És mert tudja ezt és büszke erre, százszor jobban harcol, mert most már tisztában van a Ludwig-baka, hogy mivel tartozik híres nevének. — Ludwig-

baka vagyok! — mondják büszkén a tiszték is. Hát nem gyönyör egy ilyen messze híres ezredhez tartozni? Hát nem jól eső érzés-e ilyen öntudatos embereket vezetni, mint amilyenek most a Ludwig-bakák? Valóban jó és megnyugtató érzés, mert ez a győzelem biztos záloga.

Az ezred-önérezet azonban kötelességeket is ró az emberre. Mindenekelőtt: *lovagiasság* minden téren. Schiller, a németek nagy költője „Wallenstein tábora” című klasszikus drámájában a következő szavakat adja egy derék katona szájába: „Nincs szükség arra, aki nem derék és buzgó.” Én ezt a mondatot úgy alkalmaznám: a hatvanötösöknek nincs szüksége azokra, akik nem derekasan és buzgón fogják fel kötelességüket.

Az ezredben természetesen elsősorban a tiszték képviselik a lovagias szellemet és bennük találja meg a legénység is a jó példát. Bátran merem állítani egyébként, hogy a magyar embert bizonyos veleszületett lovagiasság jellemzi. És épen az a kiképző tiszt feladata, hogy ezekben az embereken a lovagias

hősi szellemet minden erejüket latba vetve ápolja, hogy ezáltal az ezredet legyőzhetetlenné tegye. De jól jegyezzük meg, nem a lakkcipő, nem a kifogástalan öltözet, avagy a pezsgő teszi az embert lovagiassá. Az az ezredszellem, amely ilyen alapokra támaszkodnék, csak közönséges szélhámosság, vagy közönséges *panama*, mint ahogy azt tábori ezredünk egyik derék tisztje tréfásan nevezni szokta. A lovagiasság *bátorságban* nyilvánul meg, hogy a tiszt a legváltóságabb pillanatokban is odakiáltson a legénységének:

— A Ludwig-baka meghal, de nem adja meg magát!

Ezt a vasakaratót kell a tisztnek belenevelni a legénységbe. De hogy ezt elérje, először önmagára fordítson figyelmet és hasson oda, hogy jómaga és a legénység is ment legyen minden hibától. Az ilyen ideális vezetőt a katona vakon követi. A legjobb módszer ehhez az ezred-önérezet ápolása. Vagy talán el lehet képzelni, hogy ne válják be az a katona, aki magyar és hozzá még Ludwig-baka?

A hős gránátos osztag.

1917. március 27-én.

A március 15-iki diadal közeli emléke még ott élt bátor katonáink lelkében, ereikben még hevesen pezsgett a vér, midőn a hős gránátos osztag parancsnoka, Reich Emil főhadnagy azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy a március végére tervezett vállalkozás végrehajtásával a gránátos osztagot bizzam meg. Jól esett lelkemnek ez a kérés, mert láttam, hogy katonáim hősök és bátrak. Nyugodtan bízom tehát derék gránátosaimra a nem épen könnyű feladatot.

Célunk az volt, hogy a sötét

éjszakán benyomuljunk a drótakadályokkal sűrűn ellátott ellenséges első vonalba és a még tökéletesebben megerősített fővonalba s ott az ellenség erejéről és elhelyezéséről meggyőződést szerezzünk.

A hóvíz az agyagos talajt derékig érő iszappá változtatta, Valamennyi kis földszakadék, árok, gránátölcsér szinig megtelt vízzel.

Mindez csapataink munkáját rendkívül megnehezítette úgy, hogy valósággal kettős ellenség állott szemben embereinkkel.

Ez alkalommal eltekintettem minden tűzérségi- és aknavető előkészítéstől. Elrendeltem azonban az orosz drótakadályoknak ekrazittal való robbantását. Hogy az ütegek, aknavetők és a gépfegyverek mégis készenlétben voltak — az csak természetes.

A vállalkozást ezuttal is gondos előkészítés előzte meg, hogy emberéletben lehetőleg ne essék kár.

Vass zászlós parancsára pontosan 10 órakor, sötét ködös éjjelen, a robbantást végző járőrök (káplár Ricsei, Dáncs, Kistulinecz, Kovolyán gyalogosok) az előre

elkészített kijárókon kikusznak árkaikból. Minden egyes méter után megállás következik. Figyelnek, lesik az ellenség mozdulatait. Már elérkeznek . . . már ott vannak az oroszok első akadályainál; igen ám, de az ellenség is ott van. Egy dolgozó orosz osztag a drótok közvetlen közelében javítgatja árkait . . . A járőr visszafajtott lélekzettel vár . . . az oroszok nemsokára dolgozva tovább haladnak az árokban.

A kellő pillanatot kihasználva bátor gránátosaink elhelyezik a robbantó anyagot a sűrű drótok közé — s most már gyorsabb iramban visszakuszznak. Káplár Ricsei csak erre a pillanatra várt. 20 méter távolságból meggyújtja a robbantó zsinetet.

A sötét éjszakát velőtrázó tüzes robbanás világítja meg — föld- és akadálydarabok magasan repülnek a levegőben és egy hatalmas füstfelhő emelkedik az égig.

Az óriási detonáció következtében megmozdul a föld, a légnyomás földhöz vágja előrekuszó csapatainkat. A következő pillanatban azonban már talpon van a felbőszült kis csapat; dühös

TÁRCA.

Tavaszi játék.

(Történik egy frontszínház melletti parasztházban.)

Személyek: A színész. A tiszt.

A tiszt: (kopogás nélkül benyit a színész szobájába) Oppardon . . . Ezer bocsánat . . .

A színész: (nagy szemekkel) Kérem . . .

A tiszt: Bocsánatot kérek. Farkas főhadnagyt keresem .

A színész: A divíziótól?

A tiszt: Igen.

A színész: A mellettem lévő szobában lakik. De a bejárat a hátsó oldalon van. Hanem most nagyon nehéz itt körülmenni mert nyakig ér a sár.

A tiszt: Egy cugot hoztam fel a svarmliniából Színházba jöttünk . . .

A színész: Azt látom mert igazán fülig sáros

A tiszt: Igazán?

A színész: No nem hiszi, nézze meg a tükörben. . .

A tiszt: (elpirul) Tükör? No azt megnézem, ilyet ugyanis rég nem láttam már . . . (a fali tükörben majd álló tükörben nézi magát.)

A színész: (mosolyog.) Szép . . . szép . . . úgy nézi magát a tükörben mint egy menyasszony az eljegyzés előtt. Nagyon szép fiú . . . Nos meg van elégedve a tükörrel?..

A tiszt: A tükörrel nem, de a sorsommal igen, amely ilyen jó helyre vezetett.

A színész: Azt majd akkor mondja ha kint lesz . . .

A tiszt: Menjek? Talán zavarom?

A színész: (vállat von) Maradjon Ha van ideje. . . Borzasztóan . . . tudja bo—ó—rzasztóan unatkozom. És kimerült vagyok. Örökké fádom. Azt hiszem rövidesen beadom a kulcsot. Mondja miért olyan sápadt maga kedves főhadnagy ur?

A tiszt: Sápadt vagyok? Ez nedves föld alatt

A tiszt: Sápadt vagyok? Ez nedves föld alatt

Három méterrel a föld alatt lakom már hetek óta. A víz majdnem az ágyamig ér. Ruhástól alszom, nem mosok rendszeren, egyszer naponta kapiuk az élelmet, akkor is hidegen. hát nem elég ok ez arra hogy sápadt legyek?

A színész: Szegény fiú . . . No üljön már le, ne bámuljon olyan bambán.

A tiszt: (leül, hallgat.)

A színész: Hát meséljen valamit, beszéljen.

A tiszt: Mit meséljek? A mi fordított vakondok életünkről? Hisz ezt a témát már annyira agyon csépeltek Pesten a szalonokban, hogy már ujat nem tudok mondani.

A színész: Mindegy. Meséljen. (hirtelen) Tudja hogy szép fehér fogai vannak magának

A tiszt: (zavartan) Igen

Családi örökség.

A színész: Cserélnék magával.

A tiszt: (készséggel) Kérem tessék parancsolni

(szűn)

iramban rohannak sáron és vizen keresztül az ellenség árkaiba s hozzálatnak azonnal borzalmas munkájukhoz. Hatalmas ivekben repülnek a kézi gránátok — egyik a másik után és jajszó hallatszik ott, ahol levág.

Ez alkalommal az oroszok semmi ellenállást nem kíséreltek meg fejvesztetten menekülnek a biztos halál elé. Előbb a főállásukba, de midőn oda is követi a sáros „ördögcsapat“, még hátrább több száz méterrel — a harmadik vonalba.

Az ellenséget tovább üldözni céltalan volt — a támadó gránátos osztag tehát visszavonul árkaiba.

Ne gondolja azonban az olvasó, hogy ezt a visszavonulást az oroszok tétlenül szemlélték. Távolról sem. A rohamcsapat betörési helyét az oroszok elárastották hatalmas tüzzel, hogy elvágják a visszavonulás útját. Pokoli tánc kezdődik. Az orosz aknavetőket ontják a tüzet, megszámlálhatatlan ágyulövedék szakítja fel a csapat mögött a földet s egyre kattognak az ellenséges gépfegyverek.

Az orosz aknáktól 6 gránátos

A színésznő: Hát beszéljen az isten szent szerelmére. Elalszunk Mondjon akármit. Mondja, hogy mért öszül ilyen korán? Hány éves?

A tisz: Harminc.

A színésznő: Gyerek No beszéljen

A tisz: Igen ... könnyű magának kedves művésznő, akit reggeltől estig körülrajongnak itt a jól öltözött tisztaruhás tisztek, de nehéz nekem, aki már öt hónap óta nem látam szoknyát, kivéve a hőköpenyeket, amiket a bakák hordanak

A színésznő: Így van az azután, hogy rávetik magukat az első nőre, legyen az egy ronda piszkos paraszt asszony, vagy egy nem tudom én micsoda perszóna.

A tisz: Nem mondom van aki megteszi, de én nem. Én azt a piszkos paraszt lányt úgy tekintem, mint holmi élettelen tárgyat... Számomra az csak annyit jelent, mint egy igazi, jövéru uriaszony-nak az — inas.

A színésznő: Jól van jól. Tu-

megsebesül; árkaikban bekötözik őket. Nagyrésze még orvosi vizsgálatra sem jelentkezik sérülésével.

Tüzérségünk, aknavetőink és gépfegyvereink éber figyelemmel várták a percet, hogy munkába léphessenek. Ez a pillanat akkor következett be, amikor egy hatalmas fénysugár tört az ég felé.

Ujabb pokoli tánc. Még félelmesebb tüzelés reszketteti meg az éjszakát. Száz és száz újabb ágyutörök és aknavető ontja a tüzet. Nehéz vasdarabok csapódnak le az orosz aknavetőkre, az ellenséges árokra.

Még egy érdekes kis epizód játszódik le: az orosz ellentámadást csinál saját üres árkaikat támadja meg. Robbannak ismét a kézigránátok — végre behatolnak árkaikba. A nagy zajban nem vették ugyanis észre, hogy csapataink visszavonultak s ők az üres árokért harcolnak nagy erőmegfeszítéssel.

A derék gránátosok bőrig áztak. Sok helyen nyakig jártak a fagyos hóvizben. Ez magában is hőstett volt.

Meg kell végül jegyeznem, hogy a rohamcsapat vezetője,

dok mindent. Hallottam, hogy még a nők emberek is megcsipkedik a csujes menyecskéket. Pfuj.

A tisz: Mindenek előtt is — embere válogatja. Másodszor is nem vagyok nő és mégse teszem. Elitélem én is Izléstelenség . . . Rossz nevelés. Olyanfajta, mint mikor uriemberek szobalányok után vetik magukat. Mi és ki jut akkor a mesterlegényeknek?

A színésznő: Tökéletesen igaza van. Apró . . . a maga parfümjét érzem én?

A tisz: Igen. Californien pappy. Jó férfi parfüm. Muszáj egy kicsit, hogy az ember ne legyen olyan földszagú mint a kubikos ember . . .

A színésznő: (megfogja a kezét) No né és milyen ápoltak a körmei.

A tisz: A magam műve.

A színésznő: Nekem nincs szép körmöm. Sok a fehér petty rajtuk. Mindig új ruhát jósolnak.

A tisz: (ragyogó szemekkel) Milyen meleg a keze . . . És milyen szép fehér . . . Nézze az

Reich főhadnagy — aki már több ízben igen súlyosan megsebesült (tüdő-, lábsont-, karlövés stb) — ezt az óriási testi és lelki erőt igénylő nehéz feladatot önként vállalta el s azzal a kiváló bátorsággal hajtotta végre, amelyet benne — megbízhatóságánál fogva — már előre feltételeztem. Különös dicséret illeti meg még Werner zászlóst, aki a legénység előtt a bátorság-nak legszebb példáját ragyogtatta.

Bátorságukkal különösen ki-tüntek még Vass zászlós, Miló örvezető, Vissinger, Schwarc, Popovics káplárok és a cikkem elején már említett robbantó járőr. A gránátosok külön-külön hősök voltak és valamennyien kitüntetésre lettek felterjesztve.

v. Möller, alezredes
ezredparancsnok.

Szerezzünk örömet hozzátartozóinknak, küldjük el a „Ludvig baká“-t a hatvanötösök táborig életének hú és szórakoztató krónikását.

enyémet. Milyen fagyos és lila . . . És az orrom is hideg mint a kutyáé . . . Milyen jó meleg a keze művésznő

A színésznő: Jaj ne szorítsa . . . jaj . . . ösztöri a kisujjam.

A tisz: Imádom a kisujját.

A színésznő: Tessék. A kisujjamat magának adom . . . Azt igazán megérdemli az ilyen többszörösen kitüntetett hős.

A tisz: (megcsókolja a kezét.)

A színésznő: Pardon én csak a kis ujjamat ajánlottam fel a haza oltárára . . .

A tisz: Hódolattal elfogadom (megcsókolja a kisujját.)

A színésznő: Jaj maga harap! A nevé még meg se mondta, de de máris harapja a kisujjamat.

A tisz: Elég ha én tudom a nevét, Hej, de sokat tapsoltam drága művésznő Pesten, amikor a „Paradicsom“ című operettben azt a gyönyörű nótát énekelte, hogy:

Szállj . . . szállj picziny tarka
(szárnyu lepke
Ezer virág nyitott kelyhe vár.

Orosz forradalom.

Az orosz forradalom magvát még békeidőben vetették el. Ott szunnyadt és erjedt a nagy testben, mint a tüzkőben a gyújtószikra. Három éve várjuk máz, hogy kipattan és lángra lobbantja az elnyomott népek birodalmát. És valóban! Három év minden csapása, keserű csalódása életre keltette a szunnyadó szikrát, amelynek heve elseperte a reakcionárius orosz kormányzatot. Elseperte a minden szabadszót és lélegzetet elfojtó kormányhatalmat és a legnagyobb földi hatalom birtokosát: a cárt.

A megújodott Oroszország népe most a lövészárokban vár a szabadulásra. A forradalomtól várja a szabadságot, a békét. Az orosz árkok békére sóvárgó lakói előtt ideig-óráig eltitkolhatják a forradalom valódi okát. Azt hitték el velük, hogy a háboru folytatása érdekében szólaltak meg a fegyverek Szentpétervár utcáin és a forradalom a háboru-ellenes, békét sóvárgó cárt seperte el a háboruért lel-

kesedő Oroszország trónjáról. De az árkok szenvedő népe jól tudja, hogy a háboruért nem kellett az ország belsejében is külön harcokat vívni, hiszen a háboru már majdnem három éve tart.

A belső háborutól békét vár és remél az orosz nép. Ezt az érzését nem titkolja előttünk. S míg az első percekben széjjel lötte az árkaik elé helyezett, forradalomról tudósító tábláinkat, most ők állítanak fel saját árkaik elé táblákat, amelyeken tudtukra adják, hogy jól ismerik az ország belsejében történeteket. Hangosan kiáltanak oda a figyelő öreinkhez, hogy ne lövöldözzenek, mert közelg a béke. A forradalom békét hoz és kár minden csepp vérért. — Békeláz melegét hozza át hozzánk a tavaszi szellő az orosz árkokból.

E napokban szép betűkkel teleirt papirdarabot, orosz üzenetet találtak öreink legkülső drótvonalunkon. Ez a levél legértékesebb bizonyítéka annak, hogy az orosz nép nem harcot vár az ujkor forradalmától, hanem békét, amelyet ha rövidesen

nem adnak meg nekik, maguk fognak kikényszeríteni.

„Magyarok! — írják üzenetükben — tudjuk, hogy az orosz trónon már nem a mindenható cár ül, hanem köztársasági kormány intézi sorsunkat, amely rövidesen a sóvárgott béke felé visz bennünket. Ne löjjetek magyarok, éljünk békében addig is, amíg a békét uraink és a ti uraitok szentesítik. Ne bánjatok bennünket és mi sem bánjunk titeket. Éljen az orosz köztársaság! Éljen a béke!

Az orosz árokból közeli béke melegét hozza át hozzánk az enyhe tavaszi szellő.

(Kronika.)

Ezredünk özvegy és árva alapja javára befolyt

összegeket időről-Időre tábori ujságunkban nyugtatjuk az adományozót előfizetőink jegyzékébe felvesszük s címére lapunkat megindítjuk

A színésznő: (folytatja énekelve) Száll száll . piciny tarka szárnyu lepke . . . (a torkára mutat) készen vagyok a hangommal. Nincs már. Fuccs Nincs egy csöpp hangom se. Rekedt vagyok.

A tisz: (lelkesen) Ott vártam a kisajtónál a művésznőt és órákosszat vártam az esőben, hogy csak egy pillanatra is meglássam édes arcát. Emlékszem egy kék bé-bé főkötőben jött ki és kocsiba ült mindjárt. Én meg torkom szakadtából kiáltottam. Éljen a művésznő. Éljen Szalóky Böske . . .

A színésznő: Annak fiam éppen tizenkét éve most . . . A Bökéből Erzsé lett, aztán Erzsébet, most meg már Örsze néni.

A tisz: Aztán egyszer csak irták az ujságok, hogy férjhez ment.

A színésznő: Azóta már a második férjemtől is elváltam és most újból menyasszony vagyok . . . remélem azóta kiabrándult belőlem...

A tisz: (hévvel fogja meg a kezét) Oly boldog vagyok, hogy közelében lehetek.

A színésznő: No no .

A tisz: Imádom . . esküszöm imádom . . Csak most érzem, hogy mennyire a rabja vagyok. Nézze . . itt térdelek mint egy oltárkép előtt. Imádom. !

A színésznő: (mosolyogva) Csak üljön le barátocskám tisztes távolban tőlem . . Csak ne olyan közel . . Így ni . . és viselje jól magát, különben átkopogtatok a falon és behívom Farkas főhadnagyot és leleplezem magát .

A tisz: (idegesen ugrik fel.)

A színésznő: No csak üljön le. Mondja csak hány évesnek tart maga engem?

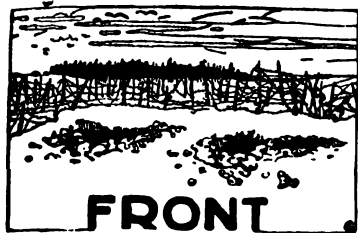
A tisz: Az nem fontos Szeretem

A színésznő: No persze Ot hónap óta nem látott nőt, nem hallott szoknya suhogást és most megszédül az első női áttört harisnya láttára Nézze édesem én egy öreg asszony vagyok. Tudja azt maga, hogy én már talán a mamája is lehetnék? Nézzen meg

jól engemet . . A homlokom ráncait csak a frou-frouk takarják el . . A szemem alatt ezek a mély fekete ráncok . . . a feketés fogak . . ez mind az öregség . . Látja, hogy most ilyen sokat beszélek a nyakam egészen vörös lesz . . A bőröm petyhüdt. A hajam festett kő . . a kezeim? A kezeimet már csak ragyogó briliánsokkal tudom érdekessé tenni. A lábam . . . a hajdan oly karcsu lábaimat már alig tudom beszorítani a magassarku cipőkbe. A lábszáram szegény lábszáram . . . már csupa duzzadt kék ér . . Már csak csendes csárdást és a menüettet tudom táncolni. Elhízott testemen apró barna szeplők ülnek. A természetem már nem tűri a fűzöt... ez mind az öregség barátom . . Csak a szemeim. A szemeim a régiek. Azok még most is ragyognak . . De a bennük égő tűz nem a régi . . az már csak mind görögtűz, szinpadai görögtűz .

A tisz: [izzadtságát törli.]

A színésznő: Így van ez fiatal barátom! A hajdan ünnepelt postá

Nem azért irunk az

időjárásról, hogy kitöltsük az üres hasabokat. Ez a különbség közöttünk és a hirekben, szennzőcikkben szűkölködő meleg nyári napok reggelén, delén és estéjén megjelenő lapok között Ennek a hírek minden egyes betűjéhez, az érdeklődés, aggodalom és figyelem ezer finom szála köti a hatvanötösök hozzátartozóit. Amikor mi esőt jelentünk, fagyorról és dermesztő hidegről, avagy forró, tikkasztó, perzselő nyári megről számolunk be, néhány szóban odavetjük olvasóink elé a galíciai iszapos, sáros, vagy hasig erő hóval borított, trénszekerek ezreitől felszántott országutjait. Odavetítjük a szenvedő ezek földbe vájt lakásait, amelynek bejáratát nyakig erő sár torlaszolja. Képzetele elé állítjuk az

primadonna ma már egy öreg asszony . . . akít a kíváncsiság, no meg az ambíció hívott ide a harctérre, hogy ha lehet megvigasztalja a szenvedő harcosokat.

Ordonanc: (bejön) A színelőadás kezdődik. A nagyszót várják már tessék jönni.

A színésznő: Jövök azonnal. No isten vele kedves barátom. Ha megéljük a békét . . . nagyon szívesen látom a városligeti fasorban a villámban. Látogasson meg. Majd bemutatom a kislányomnak. . . Eladó. Kérje meg a kezét Nem hiszem, hogy kosarat kap.

A tiszt: (zavartan) Ezer örömmel teszem tiszteltemet.

A színésznő: Az anyját már megnézte . . . most már elveheti a — lányát . . . No isten vele . . . A viszontlátásra

(Kelet-galícia 1917.)

— ma —

odukat és barlangokat, ahol sápadtan várják és kerülük a leleskedő Halált. Istenem mi is érdekelhetné jobban az aggódó otthonit. Hiszen mindent tud. Tudja, hogy ennivalónk van elegendő és nem kell jeggyel kezünkben órák-hosszat álldogálni a kávé, cukros, lisztes, petroleumos és szesnboltok előtt. Tudják azt is, hogy mi nem csupán a villamos alatt és gőzvasutak fölött lehetünk halálunkat és tyukszemeinknek a közönséges lábtaposásnál sokkal fájóbb és kellemetlenebb valami is kellemetlenkedhetik. — Tudják jól, hogy mi minden másodpercben, a pillanat röppenő részeiben ujjabb és ujjabb veszélyekbe sodródunk és ezek a veszélyek a mi életünket, fiatal, virágzó, kedves, egyetlen életünket is megsemmisíthetik. Ebbe belenyugodhattak. Volt idejük rá három éven keresztül. Erre nem is gondolnak. Minek is gondolnának. Gondolunk-e vajjon arra, hogy az élethez levegő is kell, hogy a levegő az élethez nélkülözhetetlen. Ép úgy nem gondolunk már a gránátokra és srappellekre, az aknákra és szárazföldi torpedókra, a kézi- és gépfegyverek halálhozó lövedékeire. A kézi- és fegyvergránátok roncsoló, sebző szilánkjaira és — fojtó gázokra. Minek is gondoljanak. Hiszen ezek nélkül a harctéren élni, pardon — meghalni nem lehet. Ez a harctér nélkülözhetetlen *levegője*. Erre nem gondolnak. De igenis gondolnak a hóra, esőre, fagyra, zivatarra, a sárra, jégcsapokra, perzselő, olvasztó hőségre. Félnak attól, hogy a Halál küszöbén *meghálunk* és náthát kapunk, hogy a mennyország kapuja elé megizzadva érkezünk, hogy a golyó-tépte seb besározódik a galíciai nyirkos, agyagos, lucskos földben. Félnak, aggodnak, tépelődnek, nem-e okoz fejfájást a forróság, nem fagy-e le a fülünk cimpája.

Ezért szenzációs a mi kis hírünk, amely a galíciai időjárást vázolja. Ezek az apró sorok magukban biztatást, vigaszt, gyógyító irt, balsamot rejtenek és viszik az aggódó hozzátartozókhoz; beszélnek, megnyugtannak, csillapítanak: ne féljete! A leleskedő,

gonosz Halálon kívül nincs más baj a fronton. . . .

Már beköszöntött a tavasz. A ragyogó, sima-kék égboltozatról lesüt a világ tükre, amelyből a földre szöknek az éltető, melegítő sugarak. Igen! Elmúlt a tél, a térdig érő hó mindent elárasztó iszapos vizét elvitték a galíciai patakok. Elmúlt a tél, amitől *ti* annyira féltetek és itt a tavasz, amit *mi* nem szeretünk. Mert a tavasz borzasztó harcokat jelent, a tavasz halált hoz a győzelemmel. De a mostani tavasz melege más, mint a multkorie, ennek a tavasznak a levegőjéből bizsergetőbb érzés árad az ereinkbe, mert ettől a tavasztól várjuk három év vérevel ittasult természet ujjaszületését és milliók megváltását három év büszke szenvedésétől. (gn)

— H I R E K . —

— **Möller alezredes szabadságon.** Möller alezredes, ezredparancsnok f. hó 2-án rövid szabadságra utazott. Szabadságának tartama alatt egyuttal meglátogatja az ezred pótzászlóalját Szatmárnémetiben, hogy a pótzászlóalj ügykezelését és a harcszerű kiképzés menetét megsemlélje. Ez a látogatás szorosabbá fogja fűzni egyszersmind a viszonyt a tábori ezred és a pótzászlóalj között, amelyek eddig egymástól teljesen független szerveként működtek.

— **Változás a parancsnokságban.** Möller alezredes távollétének idejére a cs. és kir 65 gyalogezred parancsnokságát Wisinger Ferenc alezredes vette át, míg az általa vezetett második zászlóaljnak ideiglenesen Polnisch Elemér kapltány a parancsnoka. — Becske Kálmán főhadnagy, a második géppuskás század parancsnoka szabadsága után a pótzászlóaljhoz vonul be géppuskás kiképző tisztnek. A századparancsnokságot Makay Barnabás hadnagy vette át. — Weinberg István hadnagy bevonult ezredünkhöz a német kiképző tanfolyamról s ezredparancsnokságunk összekötő tisztnek osztotta be. Ezredünk e szimpatikus tisztje bizonyára itt is megállja majd helyét.

— **Szabadságon vannak:** Beeske Kálmán, Keul János, Lisko Elemér és Reich Emil főhadnagyok, dr. Dér Mihály főorvos, Leuchtmann Arthur, Klisz-szenbauer Lajos hadnagyok, Lebovics Sándor, Kovács Gábor és Kaselyák Béla zászlósok.

— **Betegen eltávoztak:** Dicső Zoltán, Frankfurt Sámuel, Fischer Miklós, Kirsch Sándor, Roland Márton zászlósok és Kovács Dezső hadapródjelölt.

— **Sebesülten eltávoztak:** Lengyel Ferenc hadnagy és Krudy László hadapródjelölt.

— **Kinevezés.** Ő cs. és apostoli kir. Felső Puhaca Radoslav főhadnagyot kapitánnyá, Szentgyörgyi Albert egészségügyi zászlóst pedig egészségügyi hadnaggyá nevezte ki. Ezredparancsnokságunk egészségügyi zászlóssá nevezte ki Ruhman Kornél hadapródjelöltet.

Előléptetés. Ezredparancsnokságunk tiszthelyettségére léptette elő Homolya József törzsőrmentert, aki az első géppuskás-századnál teljesít szolgálatot.

— **Möller alezredes köszönete.** Hirül adtuk már, hogy az ezred tisztikara ezüstből készült gyönyörű díszfokot adott Möller alezredesnek szeretete és hálája jeléül, aki a következőkben mondott napiparancsban köszönetet a figyelemért:

„Szívből köszönetet mondok az ezred tisztikarának azért a meglepetésért, amelyben engem a díszfokos átnyújtásával részesített. Ez a magyar fegyver előttem mindenkor az ezred becsületének jelképül fog szolgálni, amelyet csaknem tíz hónap folyamán teljes erőmből fentartani és emelni igyekeztem s amelyet a jövőben is fáradhatatlanul meg fogok őrizni.”

— **Jutalom a zsákmányért.** Felsőbb parancsnokságunk a március 15-iki vállalkozás alkalmával ejtett orosz foglyokért, gépfegyver, kézfegyver és egyéb felszerelési tárgyakért 1000 korona jutalmat küldött a hatvanötösöknek. Ezredparancsnokságunk ezt az összeget a zsákmányolóknak köztött felosztotta.

— **Nyilatkozat.** A „welesniowi csata” című cikkben Igazmondó — mint utólag bebizonyult, minden mellékgondolat nélkül mesélt a 60-as testvér gyalogezred egy törzstisztjéről, aki Blossche alezredeshez jött. A szerkesztőség a kéziratot az utolsó percben kapta meg és az ezred számának közlését *elnezte*, holott már a lap alapításánál, surlódások elkerülése végett az Ezredparancsnokság hasonlóak közlését eltiltotta. Eppen ezért leszegézük a tényt, hogy nem volt szándékunkban a „Welesniowi csatában” leirt jelenetet a vitéz és bevált hatvanas gyalogezredre nézve hátrányosan beállítani. A két és fél évi háború változatos győzelmei és kudarcai 65-ös törzstiszteket is elég gyakran kényszerítettek arra, hogy visszamenjenek, anélkül azonban, hogy ebben akár maguk, akár ezredük szégyent látott volna. A jövőben a szerzők tartózkodni fognak a lap ezen szigorú szabályának megsértésétől.

— **Az ezred élelmezése.** Dolezal Károly élelmezési tiszt távozásával László Ede főhadnagy vette kezébe az ezred élelmezési ügyét. Örömmel állapítjuk meg, hogy jó kezekben tudjuk e rendkívül fontos teendőket, mert László Ede főhadnagynak eddig is hervadhatatlan érdemei vannak az ezred élelmezése körül. Ma már nem mondunk újságot az azzal, hogy az ezred élelmezése legalább is olyan lattal esik a mérlegbe, mint az előző fronteseményei. Reméljük, hogy László főhadnagy a jövő, nehéz viszonyai között is épp oly kitűnően látja el az ezredet, mint azt a múltban tette több mint két éven keresztül. Eddig is főképp az ő személyén mulott, hogy az ezred ellátása mindig elsőrangú volt.

— **Színház a front mögött.** Március hó utolsó napjaiban, a tavasz első fuvalmával megjöttek a színészek is. Az első frontszínház vezetője Annié *Dirkens*, a bécsiek kedvenc primadonnája volt, aki nagyjából bécsi művésznő és művészekből álló társulatával hadosztályunk mögött öt előadást tartott teljes sikerrel. A műsor tisztán kabaré-számokból állott. Hir szerint nemsokára

megjelenik a fronton a magyar színészek társulata is.

— **Olvasóink figyelmébe.** Minthogy az északi harc térben osztrák-magyar és német csapatok közösen működnek és a csapatok tábori postáinak száma gyakran egyezik, a postaforgalom könnyebb lebonyolítása érdekében felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy az osztrák-magyar csapatok tábori postáit cs. és kir. *tábori posta* néven jelöljék, mert különben a küldemények csak nagy késéssel jutnak a címzettek kezébe.

— **Felderítés.** A második zászlóalj parancsnoksága múlt hó 28-án éjjel négy járőrt küldött felderíteni az orosz állások elé, akik feladatukat elvégezvén értékes jelentésekkel tértek vissza. A járőr nagyjából önkéntes jelentkezőkből állott. A járőrharcban Tóth György gyalogos elesett.

— **A hadosztály egészségügyi-oszlop.** Az újjászervezett hadosztály egészségügyi kolone április hó első napjaiban költözött át végleges helyére, közvetlenül a vasutvonal mellé. A sebesültek és betegek elhelyezésére hatalmas barakk-kórtermek állnak rendelkezésre. Igen szépen berendezett világos mütő-terem, pompás tiszt és legényeségi fürdők, fertőtlenítő apparátusok teszik teljessé a kolonne berendezését, amelynek parancsnoka Dr. Paulikovics Elemér ezredorvos, a kiváló fővárosi sebész. Kétségkívül megnyugtató a rajvonal csapataira nézve, ha tudják, hogy mögöttük milyen kitűnő, biztos kezű sebész áll a vörös-kereszt szolgálatában. A belgyógyászati, illetve sebészeti teendőket Dr. Szegő Ernő ezredorvos és Sebők főorvos, a lelkesíti teendőket pedig Turek Emil tábori lelkész látja el.

— **Hírek orosz fogságból.** Legutóbb Allender Ernő szanitéz zászlós irt orosz fogságból, ahol néhány tisztársával együtt fogolytáborban vannak elhelyezve. Címe: Spasskoe. Gouw. Primorszkaja (Sibirien.). Hirt adott magáról Grósz Géza zászlós is, aki az 1915. évi tavaszi harcok alkalmával került fogságba. Fog-

ságba jutása után az ezredparancsnokság a nagy ezüst vitézségi éremre terjesztette fel vitéz magatartásáért. Grosz Géza zászlós címe: Szlobodszkoj Gouw. Wiatka.)

— **A tücskök.** A háború borzalmához tartoznak a harcetlen működő tücskök is, amelyek nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy az embernek elmenjen a kedve az — alvástól. Ezeket a galicziai tücsköket a természetrajz külön fejezeteiben kellene tárgyalni a tudósoknak. A faházak likacsai-ban lakik biztos fedezékben a tücsök és onnan beobaktol, hogy mikor tart a ház lakója azon a ponton, hogy „no most elalszik”. Ebben a pillanatban azután ezek a tücskök rázendítenek a nótáikra, mint a sakálók és kétségbeesetten csiripelnek, sipitanak, csikorognak, sikitanak, visitanak és kerepelnek eszeveszettül. Hogy mit, azt az ember persze nem érti. Erős a gyanunk, hogy orosz kémek dolgoznak ilyen tücsök-fenevadakkal, hogy ne hagyják a rezervában levő katonaságot aludni és ezáltal morálisan megtörjék őket.

— **Az orosz forradalom.** Ha az ellentmondo, angol szűrőtálon keresztül érkező hírekből még nem is alkothatunk tiszta képet az orosz forradalom jelentőségéről és következményeiről, annyi eredménye már mindenestre van — ha nem is az ántántra, — de reánk nézve, — hogy a szövetségesek nagyhangon birdetett egységes kora-tavaszi offenzívája egyelőre — legalább is orosz fronton — megrekedt. A hatalmas effenzívához való felkészülődést minden bizonnyal megnehezíti és késlelteti a front-mögötti csillapító, szervező munka. Hát ha mi nem is nagyon félünk az oroszok offenzívájától, mert mi is fel tudunk ám készülni, de egy kis jóleső kárörömmel konstatáljuk, hogy az ántánt felsült korai reklámjával.

— **Magyarul jelentsünk!** Möller alezredes egyik legutóbbi napiparancsban restitálta a régi magyaros történeti jelentő-formát. A hatvanötösöknél ma nem meldegehorzámsztoznak. A második és harmadik zászlóalj ka-

tonája letiszteleg és azt mondja alezredesének: „Győzni fogunk! Méltóságos alezredes urnak jelentem alászan” . . . Az első zászlóalj bakája pedig feszes tartásba vágja magát és így vezeti be jelentését: „Előre! vitéz hadnagy urnak jelentem alászan . . .” Hasonlóképp magyarul fogadják tisztjeink a csapat tisztelgését: „jó reggelt fiuk! amit a csapat „jó reggelt vitéz hadnagy ur“-köszöntéssel viszonzoz. Ez a kizárólag hatvanötösök kebelében divó köszönési és jelentési-forma minden bizonnyal emelni és fejleszteni fogja az ezred magyaros szellemét.

— **Kiadóhivatalunk és az orosz tüzérség.** Lapunk kiadóhivatalát az utóbbi napokban állandóan felkeresi lövedékeivel az orosz tüzérség és meggátolni igyekszik az adminisztráció zavartalan menetét. A legutóbbi napokban különösen haragosan dolgozott az ellenséges tüzérség, mert egy közelünkben lecsapódott gránát lapunk állandó szerdójét Einhorn József telefonistát megölte. Kiadóhivatalunk főnöke Singer hadapródjelölt és Gémes (álnév) lapunk kiváló rajzolója rüsztunggal a hátukon szaladgáltak, hogy menedéket keressenek a súlyos lövedékek előtt. Bár kiadóhivatalunkban hatalmas tervek forrnak és értjük, hogy az orosz tüzérség igyekszik megakadályozni ezek végrehajtását, de óvást emelünk az ellen, hogy lapunk expedicióját „csipkelődéseivel” késleltesse.

— **Mi újság Szatmáron?** Szatmáron minden csendes. A szép tavasz ide künn találja a sok hatvanötös tisztet a táborban, más részét a front-mögötti kiképző helyen. Bár a Pannónia előtt a korzó mindig élénk és mozgalmas, de a színekből — hiába — mégis hiányzik a halványpiros paroli. De mégsem honol mindenütt teljes csend, mert a kaszárnyákban hangos és szorgalmas munka folyik. A pótzászlóalj szervezete bizonyos változáson ment keresztül. A századoknál ma már csak harc-képes emberek vannak. A segéd-szolgálatosok külön osztályt képeznek. Külön osztályt alkot a pótzászlóalj törzsének személy-

zete is. Az önkéntes iskola parancsnokságát Hegedűs Viktor hadnagy vette át, aki egyszermind az altiszt-képző iskolának is vezetője. Egyébként az élet Szatmáron sem olcsóbb, mint bárhol másutt. Az orosz forradalomhoz nagy reményeket fűznek a szatmári lányok és várják haza a hős Ludwig bakákat.

— **Képes mellékletünk.** Lapunk legutóbbi, husvétii számához képes mellékletet csatoltunk, amely a március 15-iki fényesen sikerült vállalkozás résztvevőit és az ezredtörzs tisztikarát mutatta be olvasóinknak. A kitűnően elkészített melléklet a táborban és a mögöttes országrészekben méltán feltűnést keltett.

— **Husvétii komázás.** Köztudomásu dolog, hogy az oroszokat ilyenkor husvétiján meg-szállja a jólétek és bűnbánó arccokkal közelednek állásainkhoz. Hol levelet hoznak, vagy újságot, amik arról szólnak, hogy ők nekünk nem ellenségeink (hát mi a csudák?!). hol meg husvétii tojásokkal kedveskednek bakáinknak. Ilyenkor azután csend honol a fronton. Mindkét oldalon lázasan dolgoznak a mellvédek javításán, kihasználva a hallgatóságos fegyverszünetet. A bakák csendesen viselkednek és talán csend honolna az egész vidéken, ha a tűzreink nem dolgoznának ilyenkor fokozottabb ambícióval. Ez a tüzérségi tüzelés juttatja ilyenkor eszünkbe, hogy — háboru van. Tavaly ilyenkor husvét után kezdődtek meg a nagy harcok. (Ugy látszik az idén is szép kilátásaink vannak.) Itt jegyezzük meg, hogy az oroszok nyomtatványt juttattak lövészárkainkba, a melyek csalogatják bakáinkat — magukhoz. Képekkel illusztrálják, hogy milyen jó a sorsa a magyar bakának orosz fogságban. A bakák természetesen jól mulatnak ezeken. Ők bizony inkább eszik a hazai fekete, komisz kenyeret, mint az orosz fogság ígért — fehér kalácsát.

— **Felozlik a gránátos osztag.** Ezredünk hős gránátos-osztaga, mely épen lapunk jelen számának hasábjain kapja a legszebb elismerést Möller alezredestől, megszünik önálló szerv

lenni és beolvad a vadászszázadba, amelynek értékét bizonyára emelni fogják a jól kiképzett, bevált, biztos-kezü gránátosok.

— **Milyen vizet igyunk?** Tavaszkor az olvadások és esőzések időszakában időszerűnek tartjuk ismét a csapat vizellátásának megbeszélését. Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy a piszkos, rossz patakviz mennyi bajnak, betegségnek a kufóirása. Tavasszal az olvadás a föld összes piszkát, trágyáját belemossa a patakba és megfertőzi a különben tisztának látszó vizet. Mihez tartsuk tehát magunkat? 1. A patak vizét ne igyuk, ha más nincs akkor forralva és azután újból lehetőleg megihatjuk a patak vizét is. 2. Csak forrásvizet igyunk avagy olyan kútvizet, amely távol áll minden fertőző helytől (latrina, trágyadomb stb.) 3. Szoktassuk magunkat, hogy szervezetünk kevés vízfelvételt követeljen. 4. Ivóvíz hiányában hideg fekete kávé vagy teát tartsunk a kulacsban. — Számtalanszor fordult már elő, hogy tifuszban, kolerában és vérhasban pusztultak el saját könnyelműségük folytán azok a katonák, akik különben ezer veszélyből is szerencsésen kikerültek.

— **Özvegy és árvaalap.** Helyszüke miatt nem áll módunkban ez alkalommal részletezni a legutóbb beérkezett nagyszámu adományt. Megemlítjük azonban, hogy a Tichy őrnagy parancsnoksága alatt álló harmadik zászlóalj tiszt perselyéből ismét 500 korona jutott az ezred özvegyeinek és árváinak. A többi adományt legközelebbi számunkban fogjuk felsorolni.

— **Tábori postabélyegek.** Előfizetőink bizonyára észrevették újságjaink borítékján az új tábori újság-bélyegeket, amelyeket a postahivatal a mi számunkra készített. Nagy kelendőségnek fog örüdeni az új bélyeg a bélyeggyűjtőknél is, akik szert tehetnek rá, ha lapunkra előfizetnek.

— **Csapatkereszt a számvevő altiszteknek.** Eddig a számvevő altisztek nem tarthattak igényt a Károly-csapatkeresztre, mert az

alaprendelkezések értelmében az csak a tűzvonalban tartózkodó csapatokat illeti. Minthogy azonban olyan különleges helyzet állott elő, hogy számvevő altiszteink is az első vonalban tartózkodnak, ezredparancsnokságunk a Károly-csapatkeresztre igényüket napiparancsban elismerte.

— **Külügy-Hadügy.** Hosszu ideig rá voltunk utalva az osztrák katonai lapokra, amelyek Magyarország érdekeit soha sem tartották szem előtt. Ezeket az osztrák lapokat ma már teljesen kiszorította a népszerűségnek örvendő egyetlen magyar katonai lap, a „Külügy-Hadügy“, amelynek idekűnn a fronton nagy olvasó-táborra van. A „Külügy-Hadügy“ a magyarság érdekeinek bátor szószólója, a katonákat érdeklő megbízható értesülései, kimerítő tudósításai, az előléptetésekről és kitüntetésekről adott pontos beszámolóivalóban teljesen pótotják az osztrák katonai lapokat és méltán teszik népszerűvé.

— **A rókaljuk.** (Levél a szerkesztőhöz.) Az ellenséges tűzéréség ellen ugebár az utóbbi időkben rókalyukat építünk mélyen a föld alá. A rókaljuk olyan fajta, mint egy jó mély pince és a biztonság kedvéért két kijáratral van ellátva. (A galicziai rókaljukakat békében a csujesok krumpliveremnek fogják biztosan használni.) Ennyi elég bevezetésnek. Most térjünk át a dolog lényegére. És itt van a dolognak egy nagy bibije. T. i. az ember restel bemenni a rókaljukba — a „Heldenkeller“-be — mert akkor azt mondják rá, hogy gyáva. A multkor is a rókaljuk közelében sütkéreztem a napon, amikor az orosz tűzéréség gránátjai pont engem kerestek. Én éppen azon a problémán gondolkoztam, hogy melyik az a pont, amikor a dán a rókaljukba ugrik, amikor a gránát telitalálatral kupán talált engem. Tisztelettel Savanyu József Leutnant Berezelve.

§ **A trénnél.** A trénkommandáns főhadnagy este vizitálni ment az istállóba és nagy meglepetésére az öreg kicserélt, fogatlan trénkocsis nem szalutált neki.

— Hallja öreg! — kiáltotta a főhadnagy mért nem szalutál maga, ha lát engem?

Mert nem látok már este hat óra után jelentem alássan.

— Hát akkor hallhatta volna, hogy én vagyok az istállóban Csendesen mondta az öreg paraszt:

— Tíz év óta nagyot hallok már mind a két fülemre jelentem alássan.

— Igen! No akkor majd büntetésből nem kap holnap menázsit! Érti!?

— Értem kérem alássan. De nincs én nekem fogam már. . . Amugy se tudom én sose enni ezt a menázsit.

— Nohát akkor a legjobb volna magát kórházba küldeni — mondta mérgesen a főhadnagy.

— Haza haza szeretnék menni kérem.

— Minek?

— Nősülni szeretnék jelentem alássan mondta csendesesen az öreg és megpederte bozontos bajuszát.

§ **Okos beosztás.** Az ezred egyik fiatal hadnagya azonkívül, hogy tetőtől talpig vitéz gyerek még arról is híres, hogy — a talpától a füléig szerelmes és mint ilyen naponta türelmetlenül várja szerelmesétől, a kis barna lánytól azt a bizonyos — levelet.

A posta azonban néha szeszélyes és bizony előfordult, hogy napokig nem kapott levelet a hadnagy.

Ilyenkor persze vele együtt szenvedett a legénye is, a Miska.

Azokon a napokon, amikor a posta nem hozott levelet, Miskának a pokolnál is rosszabb volt az élete. A hadnagy szekirozta, a vérét szívta a legényének.

A tavasz tisztiszolga végre is kitalálta a baj orvoslását. Ha három levele jött a gazdájának, akkor is csak egyet adott át neki és a többit eltette rezervának.

Igy történt meg azután, hogy a szerelmes hadnagy ezen időtől fogva naponta kapott levelet.

§ **Az öreg kocsis.** A második zászlóalj kedélyes öreg sebesült-szállító kocsisa az öreg Darcsi beállít a segélyhelyen az orvoshoz és jelenti, hogy megjött, szabályosan szalutál a jobb kezével. Amikor kimegy, a bal kezét emeli a sapkájához.

Az orvos megkérdezte Darcsitól, hogy mért szalutál a bal kezével.

— Hát kérem alássan én úgy tanultam a katonáéknál — mondja Darcsi feszes állásban — hogy ha valamit az ember a jobb kezében tart, akkor a balkezével kell szalutálni.

— Hát mit tart a jobb kezében öreg?

Egy legyet tartok kérem alássan, hogy el ne szájon és ne dezifikájjon itten.

§ **A „raszt“**

Két tiszt beszélget.

Hallottad — mondta az egyik — ma d u. rasztot kapott a század . .

Az baj.

— Miért baj?

Mert aludni akartam

— De hiszen raszt van aludhatsz

Igen, de ilyenkor kártyázni kell

„Sulyos harcok.“

A cs. és ktr. 65. gy. e. nyári harcainak története, az ezredparancsnokság előszavával. Ára 40 fillér.

Kiadóhivatalunk 40 fil. postabélyeg ellenében megküldi.

Beszédem az asszonytesttel.

Rózsaszínü, csudás asszonyajkak,
Forrásai forró csóknak dalnak . . .
Zengő csaták zugó éjszakáján
Jertek hozzánk a szerelem szárnyán!

Tengerszínü buja leányszemek,
Mindmegannyi tűzbe foglalt remek;
Dermedt tusák, jeges harcok napján,
Küldjetelek fényt a nap lángsugarán,

Lágyvonalu bársony női karok,
Hófehérek, mint suhanó angyalok
Ha álmatlanul, rögös tájon járunk,
Ringatónak sóhajtozva várunk . .

Márványsíma puha leányvállak,
Sejtelmesek, mint holdvilágos árnyak.
A Halál-lovag tikkasztó koncertjén
Leljünk árnyat vállatok kertjén!

Opálmivü duzzadt asszonykeblek
Táplálói bimbózó életnek .
Hol himjeitek sárba, szennybe járnak,
Jertek oda altató párnának.

Sirva-riva tépelődünk egyre,
Lázás kéjben vágyva testetekre;
S karjainkat felétek kitarva —
Várunk . várunk . a diadalmas nászra!

Lövészárók, 1917. április.

Lebovics Sándor,
zászlós.

Tábori strófák.

I.

A cár.

Fehér arcu cár
Te hazárd legény!
Játszottál, vesztettél
Oh szegény
Elusztott a sok kincs
Most már egy — *koronád* sincs.

II.

Pokol és a szénihiány.

A pokol (tudósítónknak
Járt el a szája)
Szénihiány miatt
Zárva
S így egy árva,
Hadseregcsaló sem juthat oda
A fütetlen pokolba!
T. hadseregcsaló
Mírevaló
Az álszemérem
Szépen kérem
Jöjjön ki a frontra
Nincs itten szénihiány
„Jancsi“, „Belzebub“ meg „Iván“
Csak úgy okádja a *tüzet*.

III.

Apróhirdetés.

Keresek egy fiatal,
Mint a hajnal
Bájos üde nőt
Tudni illik őt
Feleségül veszem.
De csak ezen
Kikötéssel: születési nap
Február 29. Knap
Mert úgy akarom és úgy vélem,
Hogy a feleségem
Ne legyen vén olyan korán
S ne nőjön bibircsók az orrán.

IV.

„Meneke“ állás.

Van egy záró állás: Meneke
A feneke
Ludwig bakát rejteget —
Oh dicső Meneke.
Szabadságra menek-e
Vajat lágy kenyérré kenek-e
Julcsa babám szeret-e
Vajjon kapok szemet-e?
Oh mondd ²Meneke!

Deres.

Vendéglátás.

— *Tanulságos harcéri történet a serdültebb ifjuság számára.* —

Pubi hadnagnál, a vadászszázad parancsnokánál lakik az aranyvitéz Csöppike zászlós, akinek különben a legnagyobb szenvedélye a robbantás. Egyik verőfényes napon a kised, de egy cseppet sem féregmentes csujes kvartélyban egy csomó vendég verődött össze, akik mohón láttak neki a házigazdák összes ehető, iható és szívható holmiainak. Hogy kik voltak ezek a mohó vendégek, alább nagyjából kisül.

Csőppike: (hosszú lábával föl-le méri a szobát) Most pedig uraim bemutatom Önöknek a legveszélyesebb robbanó holmit, a higgany zsinórt a sprengkapszlival. (Az ágyon szalmájából egy hosszú zsinórt húz elő) Itt van ez az... Fontos, hogy a sprengkapszlival minden megy.

M. hadnagy: (dühösen felemelkedik) Es én is megyek, mert én családos ember vagyok.. (elrohan).

Pubi: (a zsebéből előhuz egy kis vasgolyót) Az semmi. Itt van a tojás-gránát... Ez itt a teteje ezt szépen becsavarom. Itt van benne lehet látni az alvó oroszlan rózsaszínű körmeit, az ekrazitot... Ez a tojás gránát nagyon érzékeny. Jó lesz nem dohányozni.

B. hadnagy: Azt épp nem akkor már elszívom a cigarettámat — de odakünn... (kioson)

Pubi: (a világító pisztolyokkal hadonász) Ebből egy lövés feltétlenül halálos! — Feltűnően halálos ugy-e Csöppike?

Csőppike: Ugyan kérlek az is valami? De ez (a falról leemeli egy kukorica gránátot és kezdi szétszedni) Ez itt egy huncut szerzőm. Majd megmutatom a szerkezetét... Lecsavarom a fogóját... így ni... most levágom és szétszedem a fejét.

M. főorvos: (ijedten) De nem az enyémet kedves barátom (gyorsan ellép).

Csőppike: Pedig ez egy ártatlan szerszám.

R. főhadnagy: (gyöngyöző homokkal) Ártatlan, akár csak te... vagy...

Pubi: Akkor már sokkal érdekesebb ez az univerzál gránát (párnája alól kihuz egyet). Ez itt ni... ez a likacsos. De majd leszerелеm, ne hogy felrobbanjon még, mint tegnap. Feltűnő szalon sebet ejt az emberen.

R. főhadnagy: No isten veletek, én megyek, mert még sok skiccét kell rajzolnom (gyorsan el).

Csőppike: Mi az, már mindenki elment, csak ez a lesi-puskás van itt meg a Karika zászlós...? A multkor érdekes volt... a nagy bányakemencénket robbantottam fel, mert lidérc járt benne aztán a lidérc az illemhelyre ment, azt is felrobbantottam. Mindent felrobbantok füt-fát eget és földet.

Lesti-puskás hadnagy: (ijedten rohan el orvosért a hiifisplacra).

Csőppike: No Karika, akkor most ugy látszik magunkra maradtunk, megmutatom neked a Brizánc gránát szerkezetét (elővesz egyet a csizmaszárból) Nézd kérlek... a fegyvermestereknek nem volt igazuk nem robban ez olyan könnyen, mint ők mondják... az nem létezik. Ez a Brizánc gránát ugrik egyet...

Karika zászlós: (kiugrik az ajtón és elrohan).

Pubi: Mi az Csöppike? Magunkra maradtunk? No akkor add elő a mazsolát a mandulával és a liköröket.

Csőppike: Meg a puncstortát és a süteményeket... Inkább mi esszük meg, mint a vendégek...

(Vigan falatoznak.)

— Kart —

Mindenkinek megküldjük a „Ludwig bakát“,

aki ezredünk özvegy- és árva alapja javára kiadóhivatalunk útján bizonyos összeget beküld. Tábori újságunkat mindaddig küldjük, amíg a beküldött összegből a lap árának megfelelően telik. — **Cimünk:**

**K. u. k. Inf. Reg. No. 65.
Ludwig baka kiadóhivatala
Cs. és kir. tábori posta 618.**

Beszélgetés éjjel.

— Cikksorozat.*) —

I.

Régen ismerem már az öreg bakát. A tisztek is gyakran Nagy bácsinak szöllítették, mert szerették a rendes, éber katonát. Ő a legmegbízhatóbb Horchpost s ilyenkor szokta egy-egy szóval tanítgatni a fiatalokat. Valamelyik sötét éjjel, amint a Stellungot jártam, rend van-e, hallom amint beszélget egy fiatal bakával aki a lönylásnál figyelt kifelé:

Öreg baka: No öcsém látsz valamit.

Fiatal baka: Nem látok én semmit, hiszen olyan sötét van, hogy a fegyverem csövét sem látom.

Öreg baka: (csendes hangon) Hallani sem lehet semmit?

Fiatal baka: (nem felel néz kifelé)

Tiszt: (előlép és csendesen mondja az öregnek) Ne kérdezz tovább Nagy bácsi. Fogadni merek, hogy azért nem hallja a csendes szót, mert rajta van a fülén a hósapka.

Öreg baka: győzni fogunk! zászlós urnak alássan jelentem, éppen kiakartam tanítani rá ezt a fiut.

A tiszt: Álljon csak öreg oda a helyére, majd próbát teszek én vele. De ne szóljon neki semmit.

Öreg baka: (megérinti a fiut s hangosabban szól hozzá) Figyelek én tovább. Te leszel az alárom poszt.

A tiszt: (a fiuhoz, aki tovább lépett s némán áll a sötétben) Miért nem jelentkezel?

Fiatal baka: Győzni fogunk! Ötödik század. Első czug. Alárom poszt. Zászlós urnak alássan jelentem, azért nem jelentkeztem, mert nem láttam a zászlós urat.

A tiszt: Látod fiam, magad mondtad, hogy a nagy sötétben a fegyvered végét sem látod. Azóta itt beszélgetek az öreggel s te nem vettél észre semmit. Ugye hósapka van a füleden?

Fiatal baka: Igen. (huzza lefelé.)

A tiszt: Azért nem hallottál semmit, Pedig téged azért állítottak ide, hogy figyelj, hallgatóz, nem mozgolódik-e az ellenség, nem akar-e ránk támadni. Hogy figyelsz hát, ha a nagy sötét miatt két lépésnyire sem látsz?

Fiatal baka: Hallgatózom, hogy nem motoszkál, zörög-e valami a drót alatt, vagy az ellenséges árokban.

A tiszt: No látod, ezért nem szabad a posztanak a fülére huzni semmit Mert akkor nem hall, olyan mintha süket volna. Még akkor sem, ha szép holdvilágos éjszaka van. *Te rád most ezer meg ezer katona élete, becsülete van biva*, figyelned kell szemmeddel, füleddel, már pedig ha sötét van, csak a füleddel figyelhetsz. A posztanak sohasem szabad a fülére huzni semmit. Még a gallérját sem szabad a fülére felhajtani. Akkor sem lehet jól hallani. (az Öreg bakához) Figyel kifelé Nagy bácsi?

Öreg baka: Figyelek zászlós ur figyelek. Bizony nem szabad

semmit sem a fülre huzni. De láttam már olyan gazembert is — tegnap éjjel volt, mikor az eső esett celtet huzott a fejére. No már az ilyen posztot éppen úgy föbe kellene löni, mint azt aki elalszik a poszton, mert aki a celtet ráhuzza a fejére, éppen úgy nem lát, nem hall semmit, mint aki elalszik.

A tiszt: Figyel öreg?

Öreg baka: Figyelek zászlós ur. Figyelek zászlós ur. Tudom, hogy a posztanak nem szabad beszélgetni. Figyelek

A tiszt: Igaza van öreg. Az a figyelőposzt, aki celtet huz a fülére, megérdemli a legsúlyosabb büntetést. A posztanak tünni kell hideget, esőt, szelet az idő alatt míg a poszton áll, mert száz és száz bajtársának az életét tartja a kezében.

Öreg baka: Tessék csak hallgatózni zászlós ur (a földre szorítja fülét) Nem tetszik hallani valamit?

A tiszt: Csákányozást hallok.

Öreg baka: Azt hallgatom én is. Már a harmadik éjszaka figyelem, nem közeledik-e a föld alatt a csákányozás, ásás hangja. Ne-hogy aknát ássanak alákn.

A tiszt: Derék ember öreg. Nem marad el a jutalma. Csak figyeljen hűségesen és oktassa ezeket a fiatalokat. Győzni fogunk!

Öreg baka: Győzni fogunk!

Fiatal baka: Győzni fogunk!
(Dr. B. M.)

=====

Gyarapítsuk esredünk ösvégy

=====

és árva-alapját!

=====

*) A, itt következő sorozat eredeti népies párbeszéd formában fogja megismertetni a bakákkal a legfontosabb harctéri szolgálatokra vonatkozó tudnivalókat. A oktató párbeszédet kötetbe gyűjtve bizonyára hézagpótlók lesznek a katonai kiképzést szolgáló magyar tankönyvek mellett.

Kitüntetések.

Ó cs. és apostoli kir. Felsőg a harmadosztályu katonai érdemkereszttel tüntette ki a hadiékítménnyel és kardokkal az ellenség előtt elesett Eckhardt Ferenc és Cikhardt Gusztáv kapitányokat, szerovai Cimpoa Oszkár főhadnagyot és Steller Elek hadnagyot.

Fassinger kapitány kitüntése Ó Felsőge a harmadik osztályu katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel adományozta Fassinger Adolf kapitánynak a nyári harcokban tanusított vitéz magatartása elismeréséül. Ezredparancsnokságunk melegen üdvözölte Fassinger kapitányt megérdemelt kitüntetése alkalmából.

Harmadizben kaptak **signum laudist**: Diez Günther hadnagy és dr. Dér Mihály főorvos. Mindketten a vadászszázad egyik őszi sikeres vállalkozásában vettek részt és ezzel szereztek érdemet az újabb elismerésre.

Signum laudist: Hille Ferenc kapitány, Rubinstein Juda és Paulovics Béla hadnagyok.

A vezérkari főnök elismerése. Az gyalogsági tábornok, vezérkari főnök dicsérő elismerését fejezte ki Tilzer Richárd főhadnagynak, ezredünk népszerű és közkedvelt segédtisztjének az ellenséggel szemben tanusított vitéz és kiváló szolgálataiert.

Nagy ezüst éremmel lett kitüntetve Szabó Sándor káplár.

Kis ezüst éremmel másodizben: Gerzsenyi Imre káplár.

Kis ezüst éremmel: az elesett Einhorn József és Netila Mihály gyalogosok. Bundzsani István káplár, Csala Dénes önk. szakvez., Kecskés István, Frank János, Rác Balázs káplárok, Ulicsák János önk. örv., Ehrinics András örv., Dorosucuk Fedor, Luciw Mihály, Kalitinski János és Nagy András gyalogosok **157-en bronz vitézségi éremmel.**

Nagy József és Kesselgruber József számvevő altisztek a koronás ezüst érdemkeresztet kapták a vitézségi érem szalagján az ellenség előtti kiváló szolgálataukért. Ugyanez okból 32-en a vas érdemkereszttel lettek kitüntetve a vitézségi érem szalagján.

— **Legénységiszabadság.** Mint-hogy a nehéz közlekedési és szállítási viszonyok lehetetlenné tették a legénységnek nagyobb csoportokban való szabadságolását, ezredparancsnokságunk az állomány bizonyos százalékának naponként felváltva engedélyez két heti szabadságot. A szabadságolás szempontjából természetesen elsősorban a leghosszabb front szolgálattal bírók jönnek tekintetben, de parancsnokságunk a szabadságra igényjogosult földbirtokot is számításba veszi, mert nagy sulyt helyez arra, hogy a szabadságolással a mezőgazdasági munkálatok is lehetőleg előrehaladjanak.

— **Halászik a vadászszázad.** A háboru amugy is felfordulást okoz a társadalom minden rétegében, ne ütközzék tehát meg senki, hogy a halászok vadásznak és a vadászok halásznak. A mi derék vadászszázadunk naponként üzi ezt a kellemes foglalkozást és néha félméteres halakat ejt zsákmányul. Hiába! jól jön néha egy kis hal-paprikás a fiúknak.

— **Mikor lesz béke?** A kilátástalan helyzet arra készítette lapunk egyik fürge riporterét, hogy megkérdezze ezredünk egynéhány szaktekintélyét a béke kérdésre vonatkozólag. A válaszokat itt hozzuk a beérkezés sorrendjében.

Az orosz forradalom hozza meg a békét.

Lázic Pali

(Möller alezredes legénye)

• Én azt hiszem nem lesz már sohasem béke!

Czinke

(Polnisch kapitány legénye)

Ha majd ottartunk, hogy a civilek télen is szalmakalamban járkálnak, akkor lesz béke.

Péter

(Dr. Munk főorvos legénye.)

Kérem csak engem hagyjanak békében!

Tatár Midi

(A II. Baon tisztí menázsianak főrekvirálója.)

Nekem békében is háborum van a feleségemmel.

János

(Katona főhadnagy legénye.)

A békét a buvárhajóharc dönti el!

Totola János

(László Ede főhngy legénye.)

Ha majd a jóisten akarja.

Gottesmann

(istenek barátja)

Dr. Dér. főorvos legénye.)

Hosszu-napra biztosan meg lesz a béke.

Grosz

ordonanc.

Amig van kötszer és jódtinctura, addig nem lesz béke.

Borkesz és Bilonka.

Hogy mikor lesz béke? Aki tudja az nem mondja. aki mondja az nem tudja.

Szadagórai csodarabbi.

(A többi válasz helyszüke miatt végleg kiszorult. — A szerk.)

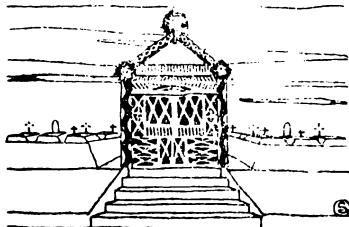
— **Konyhák a stellungban.**

Sztrazovecz őrnagy első zászlóalja legutóbb a németeket váltotta fel állásaikban, amelyeknek berendezése lehetővé tette. hogy a konyhák is beköltözzenek a stellungba és a legénységnek ne kelljen estétől-estéig várnia napi eledelére. A sik terep lehetőlenné teszi ugyanis a nappali közlekedést. A hasznos és célszerű intézkedésnek bizonyára örül a zászlóalj jó étvágyu legénysége.

Uj hadüzenet küszöbén.

Az ezredünkkel szomszédos német ezred egyik tisztje mesélte el tudósítónknak a következő jóizü esetet. Németországban egy népfölkelő bolhaszinház tulajdonos afölötti bánatában, hogy a harcsterre kell vonulnia a bolhaszinházának összes tagjait legyilkolta. Eddig a száraz történet. Az eset azonban kezd komplikálódni, mert a bolhaszinház szereplői valamennyien amerikai állampolgárok voltak. Nagy most az izgatottság a németek között, hogy vajjon ez a tömegyilkosság nem vonja-e maga után Wilson hadüzenetét. Mi is visszafojtott lélegzettel és nevetéssel várjuk az eredményt.

— Gránátosok és aknavetők. Ezredünk kiváló gránátos és aknavető osztaga nemcsak a legutóbbi önálló vállalkozás alkalmával mutatta be tettekkészségét és szolgáltatott bizonyoságot derekasságáról, hanem a március 15-iki vállalkozásból is kivették alaposan részüket. Nagyszerűen irányított aknáik és gránátjaik az oroszok soraiban nagy károkat okoztak. A gránátosok és aknavetők munkáját akkor is Reich főhadnagy irányította bátor szakavatottsággal, s tevékenyen működtek közre Werner zászlós mint megfigyelő, Szirmay zászlós pedig mint az U-gránátosó osztag vezetője.

HŐSI HALOTTAINK

Egyre szaporodik a szomorú névsor. Naponként kell fizetnünk a haza és az ezred becsületéért. Csak a legmesszebbmenő óvatosság okozza, hogy az a lehetetlen hely, amelyet a hatvanötösök ez időszertint megszállva tartanak, több áldozatot nem szedhet. A legutóbbi néhány nap hősi halottai a következők:

Zafir Zoltán, Tarcsl március	24.
Zubák Illés, Ormód	26.
Bányász László, Gorond „	23.
Juhász J. Magyarizsép	25.
Valek János, Nyirábrány	30.
Zvara András, Nyiregyh.	28.
Kontra S. Bodrogekői	27.
Ohár László (Bereg-m.)	29.
Ruszin Illés, Zsilcp „	29.
Izsai György, Nyiregyháza „	27.
Lakatos Miklós,	
Vásárosnamény	27.
Tóth György (8. század) „	28.
Simon János őrv. Tiszalók ápr.	4.

A hatvanötösök temetőjében pihennek. Dicső emléküket kegyelettel őrzik ezredünk.

— —

Beszélgetés Salamon őrmesterrel.

Szenzációs interwju.

— A diplomácia műhelyéből. —

— A „Ludwig baka“ saját tudósítójától. —

Tekintettel a világháború forrongó eseményeire, szenzációira és lapunk olvasóinak sürgetésére, nekikészültem, hogy felkeresem Salamon őrmestert a trénnél, csendes tuszkulánumbán. Gondosan megborotválkoztam, frizurát csináltam, megmanikűröztem a kezemet és egy csomó kutya nyelvet dugtam a zubbonyom zsebébe. Alig hogy elkészültem, legnagyobb csodálkozásomra maga Salamon az immár világhírű őrmester rotont be hozzám nyakig sárosan. Még a szivarja is sáros volt.

— Hogyan? Ön itt? — mondtam mély meghajlás után, hisz akkor egy nagy utat takarítok meg . . . Ejnye, de milyen sáros kedves őrmester ur . . . Mi az, csak nem gyalog jött?

— Dehog. Automobilon, de pechem volt, mert az autóm defektust kapott .

— Ej Ej . . . Péter! — kiáltottam a legényemre . . . Kissé meg kell kefélni az őrmester urat

A legényem mindenekelőtt is kivette Salamon szájából a szivart és sárkefével gondosan megkefélte, azután elkéfélte, végül kijelentette, hogy az őrmestert előbb meg kell — száritani.

Én már égtem a kíváncsiságtól és a kérdések, a világregető

kérdések csak úgy vibráltak bennem.

— Azt bizonyára tudja kedvességem — kérdeztem meghatótan — hogy őrmesterséged a Ludwig baka hasábjain most már olyan világhírre tett szert, hogy a legtávolibb világrészben, például Rakamazban is kíváncsian várja a publikum nyilatkozatát.

— Tudom vitéz szerkesztő uram magam is halomszámra kapom az üdvözlő leveleket és ma már akkora a napi postám, hogy egy hét alatt se tudom elolvasni .

Hja ez már a diplomatikai pályával jár . . . És jönnek tán szerelmes levelek is? — kérdeztem meglehetősen indiszkréten . . .

— Arról nem nyilatkozhatom — mondta Salamon és begombolközött. Térjünk szerkesztő ur a dologra .

— Ugy van!

— Nos?

— Hát ha megengedi az első kérdésem az volna, hogy hogy van megelégedve őrmesterséged a tengeralattjárók működésével általában.

— Nagyon meg vagyok elégedve, különösen azóta, amióta magam is személyesen meggyőződtem a tengeralattjáró kitünő voltáról.

— Brávó mondtam csendesen és szorgalmasan jegyeztem holott éppen egy szemtelen bolha csipett a jobb vállam alatt.

— A dolog úgy áll — mondta a bölcs Salamon utóda — hogy az új trénpalackunkon egy olyan dekkung jutott nekem, amely egy nagy pocsolya, kis tulzással mondhatnám tenger kellős közepén uszott. Mint egy kis sziget .

Természetesen félttem, hogy el-lenséges tengeralattjárók avagy páncélos cirkálók megtámadnak, tehát körülraktam az egész területet aknákkal . . . Így aztán a földalatti dekkungom lassankint tengeralattjáróvá alakult át, amelyen aztán már magam is kirándulásokat tettem. Egyik ilyen kisebb kirándulásom alkalmával jutottam el Wilsonhoz is.

— Nos és milyen tárgyalásokat folytatott vele?

— Arról most nem beszélhetek, csak annyit mondhatok, hogy

Wilsonban nagyon, de nagyon csalatkoztam. Sehogyse tudtam például őt meggyőzni arról, hogy nem *mi* akarjuk az ententot kiéhezteni, hanem viszont. Érveléseimmel még én sem tudtam őt meggyőzni. Csak azt rösteltem, hogy én a kitűnő emberismerő (civilben halottkém vagyok) hogy tudtam őt ennyire félreismerni.

— Nos és most végleg megszakadt a viszony Wilson és őrmesterség között? kérdeztem kíváncsian.

Salamon szivarra gyujtott és a nagy füstfelhő mögül csendesen mondta:

— Még nem teljesen. Wilson minden áron háborút akar, de még nyitva hagyott egy ajtót, amelyen keresztül én akaratlanul is sietve távoztam.

— És ha szabad a kérdést megkockáztatnom, hogy áll a diplomáciai viszony Kína és Németország között?

— Látja ennek is mi vagyunk az okai. Mi magyarok! . . . Pesten a kávéházakban összevásárolnak a pestiek a kínaiaktól és japánoktól mindenféle holmikat, legyezőket, faragott majmokat és hamutartókat, ezek a sárgák a mi drága papírpénzünket hazaküldik és most *fejverkeznek* ellenünk. Ezek a kínai kávéházi-árusok: tulajdonképpen *kémek*, akik a *kávéházi konradok beszélgetéseit kihallgatják* és így megtudják, hogy hol fogunk offenzívázni. Bámulatos, hogy a pesti kávéházi publikum erre nem számított. . . De most már késő.

— Hát ez baj . . . baj . . . mondtam csüggedten — de térjünk át talán az orosz forradalomra . . .

— Az orosz forradalomról sokat tudnék beszélni. Még kilencszáztizennégyben mindent elkövettem, hogy a háborút elkerüljük. Magam jártam kinn Oroszországban . . . Kiállgatáson voltam a cárnál. De már július 31-én láttam, hogy minden fáradozásom hiábavaló. Buchanan, az angol nagykövet intrikázott . . . Buchanan követ megmozgatott minden követ, de perze senki se dobott rá követ, mert hazája érdekében dolgozott. Most majd jutalmul kap egy sirkövet. Hanem most, hogy Miklós

cárt elűzték trónjáról és szorul a kapcája, legnagyobb meglepetésemre a következő tartalmu sürgönnyt kaptam:

Salamon őrmester
Európa

Elcsaptak, mint
egy rossz cselédet!
Ferfléungba
Hozzád jövőnk.

Miklós
a cárok cárhoja

Én a következő sífirozott telegrammal feleltem szikratáviró utján:

Miklós cár
Oroszország
Rendicsek

Salamon
az őrmesterek
őrmestere

— Azt hiszem azt mondanom se kell, mondta a világhírű őrmester — hogy a szerencsétlen cár eme utolsó kérését nem tagadhattam meg . . . Utóvégre mégis *csalados ember kérem* meg miegymás. Aztán lesz itt még számára is ételem a trénüknél. Hát nem?

— Hát igen . . . mondtam sietve eltűnődve a küszöbön álló nagy eseményeken. Már szinte láttam, amint a cár felpakkolva, parasztkocsin beállit a trénükhöz.

A papirosom fogután volt már, pedig a legfontosabb kérdés még hátra volt:

Kedves Salamon! — kezdem ünnepélyesen. Hm! A *Ludwig baka* olvasói nevében kérem, hogy mondja meg pontosan, *mikor lesz vége a háborúnak?* Mert a magyar ember az olyan, hogy elharcolgat az élete végéig is, csak tudja, hogy mikor lesz vége a háborúnak

Az őrmester felállott, megsimogatta Bismarkra emlékeztető homlokát és ezt mondta:

— Megmondom.

— És tudja pontosan?

— Tudom. Én vagyok az egyetlen ember, aki pontosan tudja . . . olyan kitűnőek az összehasonlítások. Megmondom pontosan a *napot*.

— Nos . . . nos! — mondtam feszült kíváncsisággal.

— A béke napja vitéz szerkesztő uram ezerkilencszáz-tizen

Ebben a pillanatban szerkesztőségi szobánkba egy orosz gránát csapódott be . . . Salamon őrmester eszméletlenül terült el a földön, még mielőtt e fontos dátumot kimondhatta volna

(Kelet-Galicia 1917.)

Édes anyámhoz.*)

— Egy Ludwig baka levele. —

Édes anyám ne sirjál te amiatt
Hogy harcban van a te egyetlen
[fiad
Valamikor bölcsöm mellett te
[álltál,
Éjszakánként dalolgtva altattál

Bölcsöm mostan fagyos rögös
[fedezék
Ágyu alatt takaróm a pusztá ég
Kárpáti szél füttyül mellé egy
[nótát;
Aknavető vásárfiát is hoz át.

Édes anyám akkor se sirj miattam
Hogyha éltem idegenben itthagytam
[tam
Büszke légy hogy harcban hunyt
[el a fiad
Ki haláltól s száz veszélytől nem
[riad!

Ha a golyó el is talál engemet
Ha taposnák kozák lovak testemet,
Édes anyám, dicsőség az ily halál
Szebbet magyar kerek földön
[nem talál.

Spanz Imre, káplár.

6-ik század.

*) A hatodik század eddig ismeretlen lantosa küldötte be hozzánk ezt a verset, amely eredeti hangjával, élénk ritmusával és erős magyar érzésével kiemelkedik a halomszámra gyártott átlagos versek közül. A lövészárokban íródott s ezért bizonyára olvasóink is szívesen fogadják a lövészárak-termetet.

Ludwig-baka nóták.

— Negyedik sorozat. —

A géppuskások, akik magukat félelmetes nehéz gyalogságnak titulálják, énekelik nagy előszeretettel:

Szánt a béres recece
Csirig csattog a járma
Kemény a föld a szatmári határba
Olyan kemény még az eke se járja
Minden lánynak recece
Géppuskás a babája

Megüzenem recece
A szeretőm anyjának
Ringó bölcsőt csináljon a lányának
Ringó bölcsőt belé való kis párnát
Én meg majd csak recece —
Civil kuss! —
Beleváló kis babát.

A hires galicziai feneketlen sárról
szól a következő eredeti hatvanötös
bakanóta:

Esik eső a nagy Galicziában
Gyalog megy a Ludwig-baka a [sárban
Marasztalja a csizmámat
A nagy sár, a nagy sár
Pedig otthon az én édes kis- [angyalom
Nagyon vár.

Térdig járok itt a sárban galambom
Nem nyughatok puha fehér ka- [rodon
Hej taposnék már akár nyakig
A sárban . . . a sárban
A hazai szép szabolcsi akác- [lombos
Határban.

Egyes bakanóták tele vannak halál-
sejtelemmel. Ha rossz idők járnak
bakáinkra, ezeket a nótákat éneklük
menetelés közben:

Delejowi temető
Hatvanötös sirja benne az első
Delejowi temető
Ludwig-baka sirja benne az első
Sirja mellett hat kis lány
Vékony szalag van a derekán
Hetedik az én babám
Három arany gyűrű ragyog az [ujján.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cs. és kir. Tábori posta : 618.

Gonosz. 1. Jancsinak hívják a lövészárók lakói az orosz-aknavetőt.
2. A tabori posta végleg 618.
3. A szabadságot meglehetősen szűken mérik. — S. G. Mit spekulál; mit kérdezősködik olyan sokat? Küldjön be hat koronát lapunk kiadóhivatalának és ez év végéig megkapja a Ludwig-bakát, mint előfizető. Mindenesetre pecche volna, ha időközben megkötne a bekét. — M. B. hadnagy. Nemes adományáért köszönet. Az összeget más helyütt nyugtatjuk. A lapot az adott címekre megindítjuk. — ár — nő. Az ígért paródia nem fogyott be, de majdnem belefutott a galicziai sárba. Beküldöttük. Reméljük nem lesz ez a karcolat is „örökbecsű.“ Üdv! — K. V. Köszönjük a figyelmeztetést. Mi is olvastuk „A Nap“ kedves megemlékezéseit. A Nap, különösen az utóbbi időben igen nagy népszerűségnek örvend a fronton. — V. István káplár 2. század. A vers kétségkívül tehetségre valló kísérlet, különösen az utolsó stórfája megkapóan jó. Alkalmilag sorát ejtjük. — W. A. zugsf. Arról panaszkodik, hogy anyósát tűzvész, árvíz, oroszjárás nem pusztította el és háboru után se lesz otthon nyugta? És, hogy dacára a sok viszontagságnak anyósa ép, él és áll, mint Sión hegye a vitorlával? Mi nem tudunk baján segíteni. Forduljon talán a lebergi héber konzulátushoz. — S. Gy.-né Nagykaroly. A vers megkapóan szép, de sajnos nem közölhetjük. — L. S. A három közül kettőt besoroztunk. — Ludwig-baka olvasó. Propagandát csinál amellett, amit már hónapok óta megtalál lapunk hasábjai között. Ujat, eredetit kérünk. — Inf. K. M. (M. G. II.) Ha olyan jó géppuskás, mint amilyen rossz költő —

akkor melegen gratulálunk! — Korp. Vaskó. Van mondani valója, de még nem tudja kifejezni Verse formahibák miatt nem közölhető. Masiniszta. Háborus regényéből mindössze csak a következő sort közöljük: „A géppuskások tüzelésére a kozák indibalanba vette a pikáját és ellépett.“ — Vadász. Ne busuljon, a legközelebbi faluban is lesz majd egy fatemplomuk, ahol éjjeli misét rendezhetnek. — Zugsf. Radica. Meglepően jó cikk, kitűnően van megírva, de sajnos nem közölhetjük. (A haditűkkokat nem árulhatjuk el!) Mást kérünk. — B. K. Miskolcz Csátár és Krónikás álnevek alatt Grünwald Nándor zászlós, lapunk harctéri riportere ir. — H. B. K. a. Budapest. Ne féljen, nem eleven Ludwig-bakát küldtünk — csak egy mutatóvényszámot.

Hol kapható a
Ludwig-baka ?

Budapest: Lampel Róbert és fia könyvkereskedés (Andrássy-ut 21.), Adorján Testvérek könyvkereskedés (Erzsébet-körút 16. szám.)
Beregszász: Schwartz dohány-nagytőzsde (Piacz-tér).
Kalusz: markotányos üzlet (vezetők Iván Kornél és Lax Arthur főhadnagyok).
Miskolcz: Ferenci B. könyvkereskedés (Széchenyi-utca).
Munkács: Pannonia könyvnyomda és újságkiadóhivatal (város-ház épület).
Nyiregyháza: Ferenci könyvkereskedés. (Városház-épület).
Sárospatak: Pásztor dohánytőzsde.
Sátoraljujhely: Löwy Adolf könyvkereskedés.
Szatmárnémeti: Huszár Aladár könyvkereskedés (Deák-tér).
Satryj: Pályaudvar könyvosztály.

Katonai

egyenruhák, bundabélésű köpenyek, kabátok, mellények, zubbony, breeches-nadrág, pantalló, sweaterok, téli meleg alsóruhák, meleg harisnyák, hálószákok, fül- és nyakvédők, sapkák, csákok, nyakravalók, kardok, kardbojtok, kardkötők, keztyűk, rendjelek, szalagok, bőrneműek, összes szíjzat és felszerelési cikk, szóval minden, ami a táborban szükséges, jótállás mellett, legjobb minőségben beszerezhető

Tiller Mór és Társa

cs. és k. udv. szállítóknál

BUDAPEST,
IV, Váci-utca 35. szám.

A legelegánsabb szabás
TILLERNÉL kapható; mű-
vészi kiállítású egyenruhák
a legtartósabb és legszebb
kelemékből csak TILLER-
NÉL készülnek.

Szadadságolt tisztok első utja
A NEM-
ZETI **ROYAL ORFEUM**-ba
vezet. **NAGY ENDRE** konferál.

TÖRLEY PEZSGŐ

EMKE KÁVÉHÁZ

Szabadságolt tisztok találkozó helye!

BUDAPEST, VII. KER.

Esténként **BRASSÓI KOZÁK**

ERZSÉBET-KÖRUT 2.

DANI zenekara hangversenyez

Tábori csomag
DIANA
sósorszesz nélkül
el sem képzelhető.

DIANA
Kereskedelmi
Részvénytársaság
BUDAPEST,
Nádor-utca 6. sz.

GAMBRINUS

Kafé - Restaurant. Erzsébet - körut.

A magyar királyi postás zenekar minden délután és este hangversenyez, a karmester személyes vezetése mellett. o o o Különtermek.

Tulajdonos: **OLÁH GYÁRFÁS MIHÁLY.**

LYSOFORM

Minden katona tudja már, hogy mi a